Falikárpit - Pünkösdi kórus

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	14763
Alkotó:	Hansen, Frida (1855 - 1931) / tervező és kivitelező
Készítés ideje:	1897
Készítés helye:	Kristiania (Oslo)
Jelzés:	b. f. : Frida Hansen 1897
Anyag:	gyapjú
Technika:	skandináv gobelintechnika
Méretek:	hosszúság: 357 cm szélesség: 122 cm sűrűség (felvető): 4/cm

A kárpit egy diptichon bal szárnya, jobb oldali párdarabja norvégiai magángyűjteményben található. Élénk kék háttér előtt tíz, égre tekintő, imádkozó nőalak áll. Arcuk áhítatos, hajuk kontyba fogva, fejüket nimbusz övezi. Testük sematizált, földig érő ruhájuk síkszerű, mintás szalag hatását kelti. Térbeliséget csupán a perspektivikus rövidülésben ábrázolt kockás padló érzékeltet. Baloldalt vaskos nárciszköteg kereteli a kárpitot, melynek nagy fehér virágai behajlanak az alakok közé és a kárpit felső szegélyébe. A zöldes színű bordűrben PINTSE (Pünkösd) felirat olvasható. A CHOR (kórus) szócska a kárpit jobb oldali párdarabját díszíti. A felső, fekete szegély bal oldalán FRIDA HANSEN 1897 jelzés.
Frida Hansen a 19.század végi kárpitművészet legjelentősebb mesterei közé tartozik. A századfordulót megelőzően a skandináv államokban olyan kezdeményezés indult el, mely a szövés és hímzés régi, akkoriban már csak egyes parasztcsaládoknál fennmaradt művészetének felélesztését tűzte ki célul. A hagyományőrzésen és háziiparon túl az iparművészet magas színvonalú, nemzeti alapokon nyugvó megújítása vált a legfőbb törekvéssé. Ennek érdekében 1891-től Norvégiában háziipar-egyletet és növényi anyagokkal dolgozó festőgyárat alapítottak. Több településen szövőiskolák létesültek, ahol a gyakorlott szövőmesterek neves képzőművészek tervei alapján készítették el a kárpitokat. Frida Hansen is szövőnőként kezdte pályafutását, később pedig saját tervei alapján maga szőtte kárpitjait. Az 1890-91-es norvég háziipari kiállításon nagy sikert aratott skandináv motívumokat feleleventő alkotásaival. Magyar művészeink elsőként a budapesti Iparművészeti Múzeum által szervezett, 1898-as Tavaszi Nemzetközi Kiállításon ismerkedhettek meg Frida Hansen gobelinjeivel. Művészi látásmódja és népművészetben gyökerező formavilága olyan neves hazai egyéniségeket és csoportosulásokat inspirált, mint Kovalszky Sarolta és a németeleméri műhely, valamint a gödöllőiek.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 124. (Nyolczas Erika)
- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 79. (László Emőke)
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 6.1 (László Emőke)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/23.
- László Emőke: *Képes kárpitok az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. II. Európai és magyar kárpitok a 19. sz végétől a II. világh.ig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1989. - Nr. 1.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum